

тияни, извѣстни съ своето юначество и сила, сж били хващани отъ турцитѣ и пущани на свобода отъ самитѣ тѣхъ съ похвали и възхищения. Такъвъ е случая съ *Дончо Ватаха* и отчасти съ *Злати Кокалчоолу*, върху когото Турчинътъ не е смѣль да гръмне, а сж гледали да го хванатъ живъ и да разбератъ гдѣ му се крие силата. Мнозина осждани на убѣсване, ако при увисването си скжсатъ въжето, сж бивали опрощавани. (У насъ е нѣмало подобни традиции защото, види се, ний сме били „морално“ по-силни . . .).

Единъ отъ по-старитѣ извѣстни изъ Сливенско *Пехливани - хайдутѣ* е билъ *Черню Пехливанъ*. Пѣсенъта за него ни отнася доволно назадъ и ще е отъ XVI-я или най-късно XVII-я вѣкъ. Тя ни напомня пѣсенъта за Секуло Дѣтенце и Черенъ Арапъ отъ Крали Марковия цикль. *Черню* е боравилъ между Сливенъ и Ямболъ. Подвизитѣ му се въртятъ около Ямболскитѣ *Каба - Дахии* и Сливенскитѣ *Еничери*. Съ него се е борилъ *Нану войвода*, сжщо отъ Сливенско, цѣли три дена“. Черню ще е билъ между редоветѣ на казанитѣ Каба - Дахии или Еничери, защото *Нану*, който избилъ много отъ тѣхъ, останало да си опитва силата само съ *Черню Пехливанъ*. Послѣднето обстоятелство може да служи и за потвърждение на факта, че голѣма часть отъ ордитѣ на *Каба - Дахитѣ* и *Еничеритѣ* по Сливенско е била отъ християнски съставъ.¹⁾

Кърджалийството, което ний обикновенно смѣтаме за черна епоха отъ робството ни, има косвенно и своитѣ благотворни слѣди, както въ политическото ни, тѣй и въ духовното ни възраждане. Ако е фактъ, че редица заселища по равнинитѣ и планинитѣ бѣха разсипани отъ кърджалиитѣ, то не по-малка истина е, че голѣма часть отъ жителитѣ на тия заселища се поселиха въ градоветѣ, които бѣха съ почти турски колоритъ и на пжть къмъ едно усилено гръкоманство. Въ българскитѣ жили на тия краища се вля нова струя отъ непокаварена кръвъ.

Кърджалийството, като дѣло на турската разнебителностъ въ края на XVIII-я вѣкъ при едно що годѣ политическо съзнание на раята, можеше да бжде единъ завиденъ

къдѣ отъ Балкана, билъ по-рано пехливанинъ и става паша, а по послѣ войвода на разни „хайдутѣ“ за да бжде страшилище за южна Македония и цѣла Гърция прѣзъ началото на XIX-я вѣкъ. Ср. за водителя на „Kersales“, „Chrysalides“, отъ „Mont Nemus“ (Ст. Планина) въ Пукевилъ, II. I. 3. с. 2, р. 46; Въ труда на Филѣмовъ, тоя водителъ е Мларла Паѣсса (Баба Паша). ср. 308, 322 - 328.

¹⁾ Името Черню е било доволно разпространено по-рано въ Сливенъ. Ср. фамилитѣ прѣзимена Черневъ и т. н.